

2. A SPORTNYELV MEGÚJULÁSA A 20-21. SZÁZADBAN

2.1. SPORT ÉS NYELVÉSZET

BÁNHIDI Zoltán: Köznyelvünk és sportnyelvünk kapcsolata 1972-1982. In: A magyar nyelv rétegződése. Szerk. Kiss Jenő, Szűts László. 1. köt. Bp. 1988. 159-166. p.

BÁNHIDI Zoltán: A magyar sportnyelv története és jelene. Sportnyelvtörténeti szótárral. Bp. 1971. 103-123. p.

GRÉTSY László: A szaknyelvek és a sportnyelvek jelentősége napjainkban. In: A magyar nyelv rétegződése. Szerk. Kiss Jenő, Szűts László. 1. köt. Bp. 1988. 85-107. p.

MINYA Károly: Mai magyar nyelvújítás. Szókészletünk módosulása a neologizmusok tükrében a rendszerváltástól az ezredfordulóig. Bp. 2003. 46-53. p.

SIMON Szabolcs: Sport és nyelv. In: Társadalom – tudomány. Tanulmányok a Mercurius Társadalomtudományi Kutatócsoport műhelyéből. Szerk. Gyurgyik László, Kocsis Aranka. Pozsony, 2002. 150-162. p.

2.2. A SPORT NYELVÉNEK JELLEMZŐI, SZÓKÉSZLETE

BÉRCES Edit: Online sportszótárak magyar nyelven. In: A világ nyelvei és a nyelvek világa. A XV. MANYE Kongresszus előadásai. Szerk. Klaudy Kinga, Dobos Csilla. Vol. 2/2. Pécs–Miskolc, 2006. 253-258. p.

BÉRCES Edit: A sportlexikográfia és -terminológia az új sportágak megjelenésének tükrében. Doktori értekezés tézisei. Pécs, 2006. 33 p.
http://www.zalaszam.hu/edit/9lexi/texts/tezisek_hu.pdf

MÁTIS Bernadett: Sportnyelvünk változásai a 21. század elején – labdajátékok szókészletének összehasonlító elemzése. Doktori disszertáció. Bp. 2009. 216 p.
<http://doktori.btk.elte.hu/lingv/matisbernadett/diss.pdf>

NYIRI Péter: A cornertől a zlatanozásig. Barangolás a magyar sportnyelv világában.
<http://www.irodalmilap.net/?q=cikk/cornertol-zlatanozasig-barangolas-magyar-sportnyelv-vilagaban-12>

Ld. még: A nyelv lelke, a lélek nyelve. Előadások, tanulmányok. Szerk. Ny. P. Sátorajáújhely–Széphalom, 2014. (Múzsák kertje)

2.2.1. A LABDARÚGÁS NYELVE

BARTEK Dániel: A magyar sportnyelv legújabb fejleményei, különös tekintettel a labdarúgás nyelvére. In: E-nyelv.hu Magazin, 2009. 1. sz.

<http://epa.oszk.hu/02200/02263/00001/a-magyar-sportnyelv-legujabb-fejlemenyei-kulonos-tekitettel-a-labdarugas-nyelvere.html>

BENKŐ Borbála Katalin: A futballnyelv az interneten. In: Sportnyelvünk a 21. század elején. Válogatás a Nemzeti Kulturális Örökség Múzeuma pályázataiból. Szerk. Balázs Géza, Grétsy László. Bp. 2003. 55-66. p.

KOCSIS Norbert: Futballszleng. Miért nem az irodalmi magyar nyelvet használjuk a focipályákon? In: A nyelv lelke, a lélek nyelve. Előadások, tanulmányok. Szerk. Nyiri Péter. Sátoraljaújhely-Széphalom, 2014. 133-138. p. (Múzsák kertje. A Magyar Nyelv Múzeuma Füzetei; 2.)
http://mnytud.arts.klte.hu/szleng/tanulmanyok/kocsis_futballszleng.pdf

KOVÁCS Ferenc, S.: A labdarúgás és a labdarúgó-tudósítások nyelvéről. In: Magyar Nyelvőr, 1992. 3. sz. 275-286. p.

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelvor_1992/?pg=284&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon: bit.ly/2mnMMSu

MUSZKA Ágnes: Foci-csel-kapufa. A futball szavai.

<http://anyanyelvapolo.hu/foci-csel-kapufa-futball-szavai/>

POTTYONDI Nóra: A labdarúgás szakkifejezéseinek változása a magyar nyelvben. In: Magyar Tudomány, 1999. 11. sz. 1359-1361. p.

http://epa.oszk.hu/00700/00775/00012/1999_11_13.html

2.2.2. EGYÉB SPORTÁGAK NYELVI JELLEMZŐI

BÉRCES Edit: Harcművészeti online sportszótárak. In: Nyelvi modernizáció. Szaknyelv, fordítás, terminológia. A XVI. MANYE Kongresszus előadásai. Szerk. Heltai Pál. Pécs-Gödöllő, 2007. 789-793. p. (A MANYE Kongresszusok előadásai; 3.)

FELEKI László: A rajttól a röplabdáig. (Hogyan vált magyarrá sportnyelvünk?) In: Magyar Nyelvőr, 1978. 1. sz. 1-7. p.

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelvor_1978/?pg=2&layout=s

Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon: bit.ly/2mnMMSu

FÓRIS Ágota – BÉRCES Edit: Sport, gazdaság, terminológia. In: Tudásmenedzsment, 2005. 2. sz. 117-127. p.

http://epa.oszk.hu/02700/02750/00012/pdf/EPA02750_tudasmenedzsment_2005_02_117-127.pdf

FÓRIS Ágota – BÉRCES Edit: A wellness terminológiája. In: Magyar Nyelvőr, 2006. 4. sz. 399-413. p.

<http://www.c3.hu/~nyelvor/period/1304/130402.pdf>

GAÁL Péter: A póker kártyajáték nyelvének néhány terminológiai vonatkozása. In: Magyar Terminológia, 2008. 2. sz. 261-277. p.

MÁTIS Bernadett: Kosárlabda vagy mégsem? – a korfbal terminológiája. In: A nyelvi, a szaknyelvi és a szakmai kommunikáció Európában. A X. dunaújvárosi Nemzetközi Alkalmazott Nyelvészeti és Kommunikációs Konferencia előadásai. Szerk. Kukorelli Katalin, Tóth Andrea. Dunaújváros, 2008. 144-151. p.

MÁTIS Bernadett: A rögbi hazai terminológiájának nyelvi gazdagsága. In: Magyar Sporttudományi Szemle, 2009. 37. sz. 30-34. p.

http://asp01.ex-lh.hu:1801/webclient/StreamGate?folder_id=0&dvs=1565601435473~177

MÁTIS Bernadett: A Super Bowl filozófiája, az amerikai futball terminológiája hazánkban. In: A magyar mint európai és világnyelv. A XVIII. MANYE Kongresszus előadásai. Vol. 5/2. Szerk. Nádor Orsolya. Bp. 2009. 750-756. p. (A MANYE Kongresszusok előadásai; 5.)

MÁTIS Bernadett: Tolongás, utolsó láb és faltörő kos, avagy a rögbi terminológiája. In: Magyar Terminológia, 2008. 1. sz. 77-92. p.

MÁTIS Bernadett: Új sportágak nyelvi metaforái. In: Alkalmazott Nyelvtudomány, 2009. 1-2. sz. 35-52. p.

http://alkalmazottnyelvtudomany.hu/wordpress/wp-content/uploads/2009_IX_evfolyam/MATIS_BERNADETT_Uj_sportagak_nyelvi_metaforai.pdf

2.3. A SPORT NYELVÉNEK ALAKULÁSA, VÁLTOZÁSA – NYELVMŰVELŐ ÍRÁSOK A SPORTNYELVRŐL

BÁNHIDI Zoltán: A magyar sportnyelvért. In: Nyelvünk világa. Írta Bene László et al. Vál. és szerk. Kovalovszky Miklós. Bp. 1978. 316-318. p.

BÁRCZI Géza: Nyelvújítás a sportban. In: Magyarosan, 1932. 7-8. sz. 97-98. p.

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MAGYAROSAN_01/?query=SZO%25&pg=110&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon: bit.ly/2mnMMSu

BÁRCZI Géza: A sportnyelv magyartalanságai. In: Magyarosan, 1937. 7-8. sz. 114-115. p.

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MAGYAROSAN_06/?query=SZO%25&pg=127&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon: bit.ly/2mnMMSu

BÁRCZI Géza: Sportnyelvújítás. In: Magyarosan, 1935. 9-10. sz. 157-160. p.

https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MAGYAROSAN_04/?query=SZO%25&pg=180&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon: bit.ly/2mnMMSu

Ld. még: B. G.: A magyar nyelv múltja és jelene. Bp. 1980. 439-442. p.

HAJDÚ Mihály: A magyar nyelv rétegződése, táji tagolódása. 2. köt. Bp. 1988. 728-731. p.

BRÜLL Emánuel: A sport magyar nyelve. In: Erdélyi Múzeum, 1937. 4. füz. 367-371. p.
https://eda.eme.ro/xmlui/bitstream/handle/10598/27973/EM_1937_4_08_Brull_Emanuel-A_sport_magyar_nyelve.pdf?sequence=1&isAllowed=y

FÁBIÁN Pál: Sportnyelvünkről. In: Magyarosan, 1945-1946. 17-23. p.
http://real-j.mtak.hu/1626/1/MAGYAROSAN_14-15.pdf

GRÉTSY László: Az idegen sportszavakról. In: Kedves Hallgatóim! Válogatás a magyar Rádió Édes Anyanyelvünk című műsorából. Bp. 2003. 137-139. p.

KATONA Edit: Szívügyünk a sport(nyelv). In: Hungarológiai Közlemények, 1989. 80. sz. 533-538. p.
http://epa.oszk.hu/02400/02401/00036/pdf/EPA02401_Hungarologiai_kozlemenyek_1989_80_533-538.pdf

KEMÉNY Gábor: Köznyelvi hibák – sportnyelvi hibák. In: Magyar Nyelvőr, 1975. 4. sz. 405-413. p.
https://adtplus.arcanum.hu/hu/view/MagyarNyelvor_1975/?pg=412&layout=s
Online hozzáférés az Arcanum Digitális Tudástár (ADT) hozzáférési pontokon: bit.ly/2mnMMSu

KEMÉNY Gábor: A magyar sportnyelv ereje és gyöngéi. In: K. G.: A nyelvtől a stílusig. Válogatott tanulmányok, cikkek. Bp. 2010. 78-85. p.
<http://docplayer.hu/26167730-Kemeny-gabor-a-nyelvtol-a-stilusig.html>

NÉMETH Csaba: Presszing alatt az anyanyelvünk
<http://posztit.hu/sportnyelv/>

SZABÓ Tamás Péter: Magyar sporthoz magyar szavakat! In: Nyelv és Tudomány, 2012. júl. 11.
<https://www.nyest.hu/hirek/magyar-sporthoz-magyar-szavakat>

TÍMÁR György: Sportnyelvünkről. In: Édes Anyanyelvünk, 2002. 2. sz. 9. p.
<http://anyanyelvapolo.hu/edes-anyanyelvunk-pdf/ea-2002-XXIV-2.pdf>

2.4. A SPORT NYELVE A MÉDIÁBAN

FÁBIÁN Pál: Pillanatkép rádiós sportnyelvünkről. In: Éltető anyanyelvünk. Mai nyelvűművelésünk elmélete és gyakorlata. Írások Grétsy László 70. születésnapjára. Szerk. Balázs Géza, A. Jászó Anna, Koltói Ádám. Bp. 2002. 157-158. p.
<https://docplayer.hu/36564680-Elteto-anyanyelvunk-mai-nyelvmuvelesunk-elmlete-es-gyakorlata-irasok-greetsy-laszlo-70-szulesnapjara-tinta-konyvkiado.html>

FÁBIÁN Pál: A rádió sportműsorainak nyelvéről. In: Emlékkönyv Benkő Loránd hetvenedik születésnapjára. Szerk. Hajdú Mihály, Kiss Jenő. Bp. 1991. 162-166. p.

<https://157.181.151.98/xmlui/bitstream/handle/10831/9761/Benk%20Eml%20a9kk%20b6nyv%2023.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

FÁBIÁN Pál: Sportsajtónk nyelvéről. In: Tanulmányok a magyar nyelv életrajza köréből. Bp. 1963. 78-84. p. (Nyelvtudományi Értekezések; 40.)

KEMÉNY Gábor: Ne csináljunk sportot belőle! Sport(sajtó)nyelvi vadhajtások. In: Szaknyelvi divatok. Szerk. Bíró Ágnes. Bp. 1989. 147-161. p.

KEMÉNY Gábor: A televízió sportműsorainak nyelvéről. In: Magyar Nyelvőr, 1989. 1. sz. 19-27. p.

http://real-j.mtak.hu/6055/1/MagyarNyelvor_1989.pdf

TÓTHNÉ VINCZE Bernadett: Sportnyelvünk a médiában. In: Magyar Tudomány, 1999. 4. sz. 468-469. p.

http://epa.oszk.hu/00700/00775/00004/1999_04_14.html

Összeállította:
Horváthné Kupi Ildikó